JK411 41414

સેમીકન્ડક્ટરનો ડ્રાઈવર ચીન

🖣 પાર અને ટેકનોલોજી વૈશ્વિક ચોપાટ ઉપર એવી બે કુકરીઓ છે જે કોઈ 📗 પણ દેશને અજેય બનાવી શકે. ચીન બેશરમ દેશ છે માટે તે કોઈ નિયમો પાળતું 📗 નથી, પાળવાનું પણ નથી. માટે વિનિમય કે વેપારની બાબતમાં ચીન ભારત જેવાં દેશને બાયપાસ કરીને પોતાનો સિક્કો જમાવવા માટે કોઈ પણ હદ સુધી જઈ શકે છે, જાય છે. સેમીકન્ડક્ટર ચિપ એવી માસ્ટર-કી છે કે જે દેશ પાર્સ તે હશે તે બધા ખજાના ખોલી શકશે. ફક્ત ગાડીઓ જ નહીં, સ્માર્ટ ફોનથી લઈને વોશિંગ મશીન સુધી, કેમેરાથી મેડિકલ ડિવાઈસ સુધી બધે તે ચિપનો ઉપયોગ થાય છે. ભારત ચિપ ઉત્પાદન ક્ષેત્રે આગળ વધી રહ્યું છે, પણ આ ક્ષેત્રમાં ચીન કરતાં જોજનો પાછળ છે. વૈશ્વિક ડિમાન્ડ વધી રહી છે અને દુનિયાના એકસો દેશ ચીનની દુકાને ચિપ ખરીદવા આવે એવી શી જિનપિંગની ઇચ્છા છે.

ચાઇનીઝ જનરલ સુન ત્ઝુનું વિધાન છે કે, દુશ્મન સાથે લડાઈમાં ઉતર્યા વિના દુશ્મનને માત કરવો એ ઉચ્ચ કક્ષાની કળા છે. ચીન સેમીકન્ડક્ટર ચિપ બાબતે આ જ ફિલસૂફીનો અમલ કરી રહ્યું છે. ભારત સાથે સીધા જ સ્પર્ધામાં ઉતરવાને બદલે તે પેટન્ટ હક્કો, માનવ સંસાધનો ગ્લોબલ સપ્લાય ચેઈન વગેરેમાં દાદાગીરી કરીને પોતાનું માર્કેટ જમાવી રહ્યું છે. પશ્ચિમી દેશોના આયાત-નિકાસના નિષ્ણાતોએ ચીનના લિથોગ્રાફી મશીન ઉપર જ પ્રતિબંધ મૂક્યો છે, કારણ કે તે 📗 મશીન ચિપ બનાવવા માટે જરૂરી છે. આનો ઉકેલ ચીને એવી રીતે કાઢ્યો કે લિથોગ્રાફ્રી મશીન માટે વર્લ્ડ ક્લાસ લેન્સ બનાવનારી ઝેઇઝ કંપની સાથે ભાગીદારી કરીને પાછલા બારણેથી ચીનમાં બનતી ચિપ પશ્ચિમી દેશોની માર્કેટમાં મોકલવાનું ચાલુ રાખ્યું.

ચીન ભારત સાથે પ્રોક્સી-વોર ખેલી રહ્યું છે. ભારતે ચિપ બનાવવાનું તો દાયકાઓ પહેલાં શરૂ કરી દીધું હતું પણ જે તે સમયની સરકારોએ તેમાં બહુ રસ લીધો ન હતો. ૧૯૮૯માં મોહાલી ખાતે આવેલી સેમીકન્ડક્ટર લેબમાં આગ લાગી તેના પછી તો ચિપ બનાવવાનો આખો પ્રોજેક્ટ જ ખોરંભે ચડી ગયેલો. આ વરસો દરમિયાન ચીન, કોરિયા, જાપાન, તાઇવાન જેવા દેશો ચિપ ઉત્પાદન ક્ષેત્રે ઘણા આગળ નીકળી ગયા અને ભારત સાવ પાછળ રહી ગયું. ભારતની ઊંઘ હવે છેક ઉડી છે. પ્રોડક્શન લિંકડ ઇન્સેન્ટીવ જેવી સ્ક્રીમ હેઠળ ભારતમાં પણ ચિપ ઉત્પાદન જોરશોરથી શરૂ થાય એવી સરકારને આશા છે. અમુક જગ્યાએ પ્લાન્ટ શરૂ થયા છે, પરંતુ ચીન કરતાં ભારત ઘણું જ પાછળ છે.

ભારતમાં ચિપ ઉત્પાદનમાં કામ લાગે એવા બુદ્ધિધનની મોટા પાયે કમી છે. તેના માટે કુશળ નિષ્ણાતોની મોટી ફોજ જોઈએ જે ભારત પાસે નથી. ભારતને અત્યારે જે ચિપ બનાવવાનું કામ મળે છે એમાંથી મોટા ભાગનું આઉટ સાર્સિંગનું કામ હોય છે. તેનાથી જે-તે ઉત્પાદકને થોડા પૈસા મળી શકે, પણ ચિપની વૈશ્વિક માર્કેટમાં ભારતનું સ્વતંત્ર નામ થાય નહીં. ઘણા મોટા અને નામી કહી શકાય ફિલ્મ ડિરેક્ટરો પાસે અદ્ભુત વાર્તાઓના બધા જ માલિકી હક્કો હોય છે, પરંતુ તેઓ ફિલ્મ બનાવતા નથી. બસ વાર્તાના માલિક બનીને બેસી જાય જેથી પ્રતિસ્પર્ધી દિગ્દર્શકના હાથે તે વાર્તાન ચડે અને બીજું કોઈ પ્રોડક્શન હાઉસ તેની ઉપર ફિલ્મ ન બનાવી લે. એ જ સ્ટ્રેટેજી ચીન વાપરે છે. ચિપના ઉત્પાદન સાથે સંકળાયેલી ઘણી વિદેશી નાની કંપનીઓના પેટન્ટ રાઇટ્સ હસ્તગત કરીને આખી કંપનીઓ ખરીદી લેવાનું ચીનનું વલણ છે જેથી બજારમાં ફક્ત ચીનની મોનોપોલી રહે.

વળી, ભારતમાં ધંધો કરવા માટે કે ઉત્પાદન એકમ શરૂ કરવા માટે પણ તંત્ર સાથે બાથ ભીડવી પડે છે. તમિલનાડુમાં સ્ટરલાઇટ કોપરનો પ્લાન્ટ કાયમ માટે બંધ થઈ ગયો. આંધ્ર પ્રદેશમાં યુરેનિયમના ઉત્ખનન માટે હજુ પણ સરકારે હા પાડી નથી. ગમે ત્યારે હડતાળો થાય, સરકાર મનફાવે તેમ જીએસટી લગાડે અને ઉત્પાદકો હતોત્સાહ થાય એવા કાયદાઓનો અમલ ગમે ત્યારે થાય કે પછી ગમે 📗 અનેક નિર્દોષ માનવીના મોત પર સવારી ત્યારે રેડ પડે. આ ડરે પણ ઘણા સાહસિકો ચિપ ઉત્પાદનમાં ઝંપલાવતા નથી. વધુમાં, ભારતનું નામ બદનામ થાય અને ભારતને આઉટ સોર્સિંગમાં પણ નબળો જ ઓર્ડર મળે તેનું ચીન સતત ધ્યાન રાખે છે.

એક સમયે એવું કહેવાતું કે કોઈ દેશનું અર્થતંત્ર કેટલું મજબૂત છે એ જાણવું હોય તો એ દેશ વા ષક સેલ્ફયુરીક એસિડનો કેટલો વપરાશ કરે છે તે જોવું. હર્વ ભવિષ્ય એના હાથમાં છે જેની હથેળીમાં સેમીકન્ડક્ટર ચિપ છે. રસ્તા પર ચાલતા ઇલેક્ટ્રિક સ્કૂટરથી લઈને અવકાશમાં તરી રહેલા હાઈટેક સેટેલાઇટ સુધી દરેકે દરેક ઉપકરણમાં ચિપનો ઉપયોગ થાય છે.

ચક્રવર્તી રાજાના દરબારમાં સાધુ જાય, તેમાં સાધુ કે રાજાની શોભા નથી! સત્ત્વના દીવાની રક્ષા કરીશ,

તો સત્તાનો સાગર નાનો લાગશે ભૂમંડલ મેં વશ કર્યું! મારી અધીનતા ન અને બાહુબલિ - બે મહારથીઓ ભલે પડી કે પોતાના ધર્મવીર પિતા ૠષભદેવ

સસારના સત્તાધીશો એક અરીસો પાસે રાખે તો? એમાં પોતાનું પ્રતિબિંબ નિહાળે તો? એક જમાનામાં સત્તાધીશો પોતાના આવાસમાં વિશાળ અરીસાભવન રાખતા અને જ્યારે પ્રવાસોમાં, યુદ્ધોમાં કે પર્યટનોમાં અરીસાભવન સાથે રાખી શકતા નહીં, ત્યારે વિદ્વદમંડળ કે ૠિષમંડળ સાથે રાખતા. એ અરીસાનું કામ કરતા. જેવું હોય તેવું એમને સ્પષ્ટ પ્રત્યક્ષ રૂપે કહેતા. સિકંદર બાદશાહ પ્રખર વિદ્વાનો અને અમર થયેલા ગ્રંથો પોતાની સાથે રાખતો.

માણસને માણસાઈમાં મળવાની આ એક સાદી રીત હતી. છતાં એમાંય ખામી હતી. અરીસા ગમે તેટલા સાથે હોય, એ ગમે તેટલા સ્વચ્છ હોય, પણ એને જોનારી આંખો યથાર્થ ન હોય તો? તો સઘળું વ્યર્થ થાય.

વિજય પર વિજય મેળવીને ચક્રવર્તી થયા. ચક્રવર્તી થયા પછી દિલમાં એક દિવસ એવી ભાવના જાગી કે પંચશીલ જેવા કરવા લાગ્યા. માનવીય આદર્શોના પ્રચાર માટે મારી પાસે સત્તા હોવી ઘટે! એવો કોઈ દેશ હોવો ન જોઈએ જ્યાં આ માનવીય કરી આપતા નથી, કોઈ પડકારનારો પણ મુષ્ટી ગુમાવી પણ એ સમયે એણે વિવેક તત્ત્વોના પ્રચાર માટે ફરતાં મારા રાજરથનું ચક્ર અટકે. યુદ્ધોને અને વિજયોને શરમાવે તેવો આ પ્રયાસ હતો. પગદંડીઓ ન હતી, પુલો નહોતા, ભાષાઓ અને ભાઈચારો તો ક્ચાંથી હોય! મોટા ભાગની માનવસમાજ સાવ પ્રાથમિક અવસ્થામાં હતો.

શત્રુઓ સર્વત્ર હતા. એમના ઘરમાં, એમના કિલ્લાઓમાં જઈને એમને પડકારવાના હતા. સામી છાતીએ લડીને યુદ્ધ ખેલવાનાં હતાં.

અનેક યુદ્ધો કર્યાં. ભવ્ય વિજયો હાંસલ કર્યા. છ ખંડમાં ભરદેવના રથનું ચક્ર નિરંકુશ રીતે ફરવા લાગ્યું. એ ચક્રવર્તી કહેવાયા.

સાથ અનેકનો હતો. એમનો વિજય કરીને આગળ વધ્યો હતો. અપંગ ને અંધ થઈને પ્રજાજનોએ ભરતદેવને ચક્રવર્તી સજ્યાં હતા. એની પાછળ અનેકની મહેનત, કામગીરી ને આત્મભોગ હતાં અને આશ્ચર્ય તો જુઓ, એ વિજયનો ગર્વ માત્ર એક ભરતદેવ ચક્રવર્તીને જ ચડ્યો.

અરે! મેં આ વિજય મેળવ્યો. આખું

પડઘો પરિવારમાં પડ્યો. ભરતદેવના જ ભાઈઓએ કહ્યું, 'અમે આધીન નથી. છે! સ્વતંત્રતાની તમને કિંમત છે, તો અમને પણ છે. તમારા ગર્વનું શરણ અમે સ્વીકારી

સ્વીકારે, એ મારા રાજ્યમાં સુખે રહી શકે લડે, પરંતુ નાહક શસ્ત્રો અને સેનાનો નહીં. પૃથ્વી પર વસી શકે નહીં! પહેલો આટલો બધો સંસાર શા માટે! પરાજયનો પછડાટ પણ અજબ હોય

> ધર્મવીર ભગવાન ૠષભદેવના બંને પુત્રો સામસામે આવીને યુદ્ધમાં ઉતર્યાં. પહેલું યુદ્ધ હતું દ્રષ્ટિ યુદ્ધ, બીજું યુદ્ધ હતું

જગાડ્યું. એ સત્તાનો નિરંકુશ ઉપયોગ

નથી. બધા બાજુએ ખસી જઈને માર્ગ પાછું ફર્યું અને પછી બાહુબલિએ પોતાની

એ ભાઈઓએ યુદ્ધ કરવાને બદલે વાગ્ યુદ્ધ, ત્રીજું ભોજા યુદ્ધ અને આ સંસારના પહેલા સત્તાધીશ અને એમનું રાજ અને રાજભાગ છોડીને સાધુ ત્રણેય યુદ્ધમાં ભરત પરાજિત થયા. ચોથું ભગવાન ૠષભદેવના પુત્ર ભરતદેવ થઈને જંગલમાં ચાલ્યા ગયા. આ ઘટનાએ મુષ્ટિ યુદ્ધ હતું અને વજને ચૂર્શ કરનારી વળી ચક્રવર્તી ભરતદેવને અભિમાન મુક્રીનો પ્રહાર બાહુબલિ કઈ રીતે વેઠશે? અને બાહુબલિ કમર સુધી ઊંડો પૃથ્વીમાં ખૂંપી ગયો અને ભરતે ચક્રરત્ન એકાએક પણ દરેક માણસ સત્તાને આધીન થતો છૂટું મુક્યું, ત્યારે એ બાહુબલિ પાસે જઈને

> કભી હસના, કભી રોના, યહી તો જિંદગી હૈ, કહીં પાના, કહીં ખોના, યહી તો જિંદગી હૈ, કહીં ખુશીયાં, કહીં ગમ, યહી તો જિંદગી હૈ, કુછ હકીકત, કુછ સપને, યહી તો જિંદગી હૈ.

જોહુકમી સાંખી શકતી નથી.

ભરતદેવ અને બાહુબલિ વચ્ચે યુદ્ધના

મેદાન પર દાવ ખેલવાનું નક્કી થયું.

ધરતી કાંપી ઊઠી અને આસમાન ગાજી

યોજના મુકી. સત્તા માટે મથતા ભરતદેવ

પીર્ટીમાંથી ફરી સૂચના આવી.

સોશિયલ મીડિયામાં અપડેટ મૂકો.

દીપના પ્રકાશમાં પોતાના કર્તવ્યને નાણી ભરતદેવના ભાઈ બાહુબલિએ જોયું. પોતાની વ્રજપાત જેવી મુષ્ટી સંહરી ભરતદેવની વિશાળ સત્તાને પડકારી. એક લીધી. બાહુબલિએ સામે ચાલીને પરાજય કેસરી બીજા કેસરીનું અસ્તિત્વ સહન કરી સ્વીકારી લીધો. અગાઉ પોતાના બાંધવો શકતો નથી, એમ એક સત્તા બીજી સત્તાની જે વિરાગના માર્ગે ચાલ્યા હતા એ માર્ગે

પાસે રાજ્ય હતું, એ આ જ ભિક્ષુક હતા. જેની પાસે અન્નના ભંડારો હતા, એ આજે ઉપવાસ કરતા અથવા ગોચરી (ભિક્ષા) માંગતા જેની પાછળ વફાદાર સેવકો સેવા માટે ફરતા, એ આજે કીડીની પણ સેવામાં માનતા. રાયને પણ જેબ આપે એવું રંકપશું એ શોભાવતા હતા. ભરતદેવે રાજશાહી ખાણાં તૈયાર કરાવ્યાં.

અહીંથી પસાર થવાના છે. પિતા જેની

ભરતદેવે પોતાના ત્યાં પધારવા નિમંત્રણ પાઠવ્યું. સામે જવાબ મળ્યો, 'ચક્રવર્તી રાજાઓના દરબારમાં સાધુઓ જાય, એ સાધુની ને રાજાની શોભા નથી. ચક્રવર્તી રાજા સાધુની ઝુંપડીએ જાય એમાં બંનેની શોભા છે.'

ભરતદેવ ધર્મવીર પિતાના પગે પડ્યા, ભોજન સ્વીકારવા આગ્રહ કર્યો. ધર્મવીર પિતાએ કહ્યું, 'સાધુ માટે રાજપિંડ માંસપિંડ બરાબર છે.'

સત્તાધીશોના ચરણ પંપાળતા સાધુઓ સમસમી ઊઠે એવો આ ઉત્તર હતો. ભરતદેવે 'અરીસાભવનમાં રોજ દિવસનો ઉત્તરાર્ધ

ધર્મવીરે કહ્યું, 'અરીસો શું કરે? એને જોવા આંખ જોઈએને! દ્રષ્ટિ એવી સુષ્ટી!' 'મને દ્રષ્ટિ આપો. આંખ આપો!'

ધર્મવીર સાધુ પિતા બોલ્યા, 'એક વેપારી હતો. એની પાસે કેટલાંય વહાણ હતાં. અઢળક સંપત્તિ હતી. એ એક મોટા નગરમાં મહાલવા આવ્યો. મોજશોખમાં પડી ગયો અને વેપાર વીસરી ગયો. એ દિવસે નાગરમાં મોટી ચોઈ થઈ. ચોરો પકડાઈ જવાની બીકે માલ વેપારી પાસે મૂકીને નાસી ગયા. વેપારી ઘડીભર માલમત્તા મળેલી જોઈ રાજી થયો. પણ પાછળ સિપાહીઓ આવી પહોંચ્યા.

'રાજાએ એને કેદ કર્યો. એ વખતે ચોરીની સજા મોત હતી. રાજાએ મોતની

ભરતદેવ અને બાહુબલિ વચ્ચે યુદ્ધના મેદાન પર દાવ ખેલવાનું નક્કી થયું. ધરતી કાંપી ઊઠી અને

આસમાન ગાજી ઊઠ્યું. આ વખતે શાંતિના દૂતોએ એક યોજના મુકી. સત્તા માટે મથતા ભરતદેવ અને

બાહુબલિ - બે મહારથીઓ ભલે લડે, પરંતુ નાહક શસ્ત્રો અને સેનાનો આટલો બધો સંસાર શા માટે!

સજા ફરમાવી.

પ્રસંગકથા

ગોરખ ધંધાએ માઝા મૂકી દીધી છે!

માગનલાલ ખૂબ સાવચેતીથી મોટર ચલાવતા હતા, તેમ છતાં એમના દુર્ભાગ્યે એક મરઘી બાજુમાંથી આવી અને મોટર નીચે કચડાઈ ગઈ. આ જોઈને મરઘીનો માલિક અશરફ દોડી આવ્યો અને મગનલાલને કહ્યું, 'શેઠ, તમે તો ગરીબના પેટ પર ભારે લાત મારી.'

મગનલાલ સજ્જન પુરુષ હતા. આથી એમણે કહ્યું, 'ભાઈ, મારી કોઈ ભૂલ નથી. આ તો એકાએક બાજુમાંથી તમારી મરઘી દોડીને આવી અને કચડાઈ ગઈ. મનેય તમારા જેટલો જ અફસોસ છે.'

અશરફે કહ્યું, 'સાહેબ, અફસોસથી શું ચાલે, મારી આજીવિકાનો વિચાર કરો. પૂરી પાંચસો રૂપિયાની આ મરઘી હતી, સમજ્યા?'

મગનલાલે અશરફને પાંચસો રૂપિયા આપ્યા અને કહ્યું, 'લે ભાઈ, આમાંથી બીજી મરઘી લાવજે. તારી આજીવિકાને કોઈ આંચ નહીં આવે.'

અશરફે કહ્યું, 'સાહેબ, બીજા પાંચસો પણ આપવા પડશે.' મગનલાલે કહ્યું, 'બીજા પાંચસો શેના? તેં હમણાં તો કહ્યું કે તેં પાંચસો રૂપિયામાં મરઘી ખરીદી હતી. એ તો મેં તને આપ્યા. હવે આ બીજા પાંચસો

અશરફ બોલ્યો, 'આપની વાત સાચી છે, પરંતુ જે મરઘી અકસ્માતમાં મરી ગઈ એને એક પ્યારી નાની બહેન પણ છે. બંને બહેનો વચ્ચે અતૂટ વહાલ છે. જિસ્મ (દેહ) જુદા, પણ જાન (પ્રાણ) એક છે. એને મોટી બહેન મરઘીના અવસાનની વાત કરીશ એટલે એ પણ એના આઘાતને કારણે મરી જશે. માટે એના બીજા પાંચસો રૂપિયા આપવા પડશે!'

આ વાત અમને એટલા માટે યાદ આવી કે આજે એક યા બીજા કારણે પૈસા લૂંટી લેવાનો ધૂર્ત લોકો દ્વારા મોટો પ્રપંચ ચાલે છે. સ્ટોકમાર્કેટ પાર્સલ કે પછી સેક્સ કૌભાંડમાં ફસાવીને ઓનલાઈન પૈસા પડાવવાનો ધંધો ધમધોકાર

ગયા જાન્યુઆરીથી મે મહિના સુધીમાં ૧,૭૭૬ કરોડ રૂપિયા ભારતીય નાગરિકો પાસેથી ડિજિટલ એરેસ્ટ દ્વારા પડાવવામાં આવ્યા છે. કંબોડિયા, લાઓસ, મ્યાનમાર જેવા દેશોમાં બેઠેલા 'સાયબર સ્લેવ'ના માધ્યમથી ઓનલાઈન આ પૈસા પડાવવામાં આવે છે. ક્યારેક આધાર કાર્ડની માહિતી આપીને તો ક્ચારેક તાજેતરની વિદેશી મુસાફરોનો હવાલો આપીને તો ક્ચારેક ભય બતાવીને લોકોને ફસાવવામાં આવે છે.

આ ભેદી જાળ એવી છે કે ખરેખરો ગુનેગાર ઝડપાતો નથી અને નિર્દોષના છીનવાયેલા પૈસા પાછા આવતા નથી. ભારત પર આ એક પ્રકારનું ભયાવહ આક્રમણ છે. વધુને વધુ લોકો એના શિકાર બનતા જાય છે. બીજા દેશો કરતાં પણ ભારતમાં ડિજિટલ એરેસ્ટની ઘટનાઓ સતત વધી રહી છે અને ભારતના ગરીબ યુવાનોને મોટી નોકરીની લાલચ આપીને વિદેશમાં લઈ જઈને 'ડિજિટલ ગુલામ' બનાવીને એમની પાસે આવો ગોરખધંધો કરવામાં આવે છે.

આ ભયાનક જાળને ભેદવી પડે, નહીં તો ભારતના નાગરિકો પછી તે અમીર હોય કે ગરીબ એ સઘળાની કમાણી આમાં હોમાઈ જશે.

જા, અને એક પણ ટીપું નીચે ન પડે તો ઢોળાઈ ન જાય. …રે ભરત! સત્તાધીશો તારી સજા માફ. વેપારી તેલનું છલોછલ જો આ દ્રષ્ટિ અપનાવે તો સંસાર સ્વર્ગ કચોળું લઈને ચાલ્યો. એને માથે મોત થઈ જાય! સત્ત્વના દીવાની રક્ષા કર.

'રસ્તામાં રૂપાળી નર્તકી નાચતી

ભાવની બજારો આવી. એકના દશ મળે

તેલનું કચોળું લઈને વધસ્થાન સુધી તું અચૂક દ્રષ્ટિ તેલ પર રાખી, રખેને ટીપું સત્તાનો સાગર નાનો લાગશે.'

ભરતદેવે મસ્તક નમાવ્યું. એ

સંધ્યાએ અરીસાભવનમાં ભરતદેવની બદલાએલી દ્રષ્ટિએ કંઈક અનોખું જોયું! અંદરનો સુષુપ્ત પ્રાણ જાગી ગયો. એક દિવસ ચક્રવર્તી રાજા ભરત સર્વ

ત્યાગીને ચાલી નીકળ્યા, વિદાય આપતા પ્રજાજનોને સંદેશ આપ્યો. 'સત્તારૂઢ થઈ દેશનું રક્ષણ કરીએ,

પણ એ સત્તાનું અંતિમ તો સમર્પણ હોવું દિવસો વીત્યા. ભરતદેવને ખબર જાણકાર હતા. એણે કહ્યું, છલોછલ ભરેલું પોતાના પથ પર કદમ જારી રાખ્યા ને ઘટે.

ભારતમાં સોશિયલ નેટવર્ક પર નિયંત્રણ કે પ્રતિબંધની ચર્ચા નથી

કિશોરો માટે સોશિયલ નેટવર્ક પર પ્રતિબંધથી ઓસ્ટ્રેલિયાની પ્રશંસા

પાતાના દેશની નવી પેઢીના માનસિક અને શારીરિક સ્વાસ્થ્યને મજબૂત રાખવાની પહેલ ઓસ્ટ્રેલિયાએ કરી છે. સોશિયલ મીડિયા બાળકો,

કિશોરો અને તરુણોને ટાર્ગેટ કરીને 📗 તેમને ગેરમાર્ગે દોરે છે તે ઓસ્ટ્રેલિયાના વહીવટકારોને ખટકતું હતું. ઓસ્ટ્રેલિયા વિશ્વનો પહેલો એવો દેશ છે કે જેણે ૧૬ વર્ષથી નીચેનાં છોકરા-છોકરીઓ માટે સોશિયલ નેટવર્ક જેવા જબરદસ્ત શક્તિશાળી માધ્યમ પર પ્રતિબંધ મુકી દીધો છે. સોશિયલ નેટવર્કના ડામ બધા દેશોને લાગ્યા છે, પરંતુ ઓસ્ટ્રેલિયા જેવી હિંમત કોઇ

બતાવી શક્યું નથી. ભારતની સંસદમાં અને ક બિનજરૂરી મુદ્દે ઉહાપોહ થાય છે અને કાર્યવાહી ઠપ્પ કરી દેવામાં આવે છે, પણ કોઇએ હજુ સુધી સોશિયલ નેટવર્કના કારણે બાળકો-તરુણો ગેરમાર્ગે દોરાઇ રહ્યા છે તે મુદ્દે ચર્ચા કરવાની કે સોશિયલ મીડિયા પર નિયંત્રણ અથવા પ્રતિબંધ લાવવાની માંગ કરી નથી. આપણે ફાઇવ-જી અને સિક્સ-જી ઇન્ટરનેટ સ્પીડની વાતો કરીએ છીએ, પરંતુ સોશિયલ નેટવર્કના કારણે પ્રસરેલા સડાની ગંભીરતાની કોઇને પડી હોય

એમ લાગતું નથી. આપર્શે ત્યાં તો બે કલાક માટે મનમાં જાતજાતની જીજ્ઞાસા આકાર લેતી ઇન્ટરનેટ કનેક્શન બંધ હોય તો પણ તે કારણે યુવા વર્ગ તો ઠીક, સ્કૂલે જતાં સોશિયલ મીડિયા કરે છે. બચ્ચાઓ સુધ્ધાં ઓનલાઇન ગેમિંગ અને ડેટિંગની સાઇટો સર્ફ કરતાં થઇ ગયા છે. સેક્સ ચેટ કરતી અને આ પ્રકારનું ભમરાળું કોન્ટેન્ટ પિરસતી સાઇટ્સ સૌ કોઈ આસાનીથી જોઈ શકે છે . બચ્ચાઓ

પોઝિટીવ કરતાં નેગેટીવ કોન્ટેન્ટ વધુ નોંધાયેલા છે. આવે છે. આવી નેગેટિવિટીથી ઇન્ટરનેટ છલકાય છે.

આપઘાતની ઘટનાઓ, ડિપ્રેશનનો વ્યાપ, બળાત્કારના કિસ્સાઓ - આ તમામ પાછળ સોશિયલ મીડિયાનો વત્તોઓછો હાથ હોય છે. સોશિયલ મીડિયા વાટે કિશોરો-યુવાનોનાં કુમળા મનમાં એકધારી ગંદકી ઠલવાતી રહે છે. ૧૬ વર્ષ કરતાં ઓછી વય ધરાવતાં તરુણ-તરુણીઓનાં શરીરમાં હોર્મોન્સ ઉછળકૂદ કરતા હોય છે, એમના

असंगपट

હોય છે. તેમના આ કુતૂહલને સંતોષવાનું સમાચાર બની જાય છે. સ્માર્ટફોનના કામ ઇન્ટરનેટ અને એમાંય ખાસ કરીને

છેલ્લા બે મહિનામાં બનેલા સામૂહિક બળાત્કારની ઘટનાઓમાં તરૂણો પણ ઝડપાયા છે. સોશિયલ નેટવર્ક ૧૭ વર્ષ કરતાં ઓછી વય ધરાવતાં છોકરા-છોકરીઓનું ધ્યાન ભણતર તરફથી ડાઈવર્ટ પશ. કિશોરો માટેની પ્રતિબંધિત કરીને નેગેટીવ મુદ્દાઓ તરફ આસાનીથી વેબસાઇટ્સનું કોન્ટેન્ટ પણ આસાનીથી ખેંચી શકે છે. ઓનલાઇન ગેમિંગ સાઇટો ડાઉનલો ડકરી શકાતું હોય છે. પર પૈસા ગુમાવતા કિશોરો પર પોતાના આપણે ત્યાં સોશિયલ નેટવર્કને નિયંત્રિત ઇન્ટરનેટ પર નવી પેઢીની નજર સામે ઘરમાં જ ચોરી કરવાના અનેક કેસ કરવાની દિશામાં સક્રિાય બનશે ખરા?

ચોવીસે કલાક હાથમાં રહેતા સોશિયલ મીડિયાને કારણે કેટલીક અતિ ભારતમાં યુવાવર્ગમાં વધી રહેલી ગંભીર કુઅસરો જોવા મળી છે. જેમ કે-

...ખોટી માહિતી પ્રસરવી, કેમ કે સાચી, અધિકૃત માહિતી એક તરફ હડસેલાઈ જાય છે યા તો લુપ્ત થઈ જાય છે. ...છાનેખૂશે જોવાતા ને

કામવાસનાને ઉત્તેજીત કરતા

કોન્ટેન્ટને કારણે મનમાં જાતીય હિંસાના વિચારોના બીજ રોપાય છે. ...સોશિયલ મીડિયાના

બંધાણી થઈ જવું . સોશિયલ મીડિયા ડિઝાઇન જ એવી રીતે થયું છે કે એની લત લાગી જાય, એનું વળગણ

... કિશોરો-યુવાનોમાં ડિપ્રેશન અને ઉશ્કેરાટ પેદા કરે છે.

...કિશોરો આઉટડોર સ્પોર્ટ્સમાં વધુ સમય આપતા હતા, પણ તેઓ હવે મોબાઇલ જોવામાંથી નવરા પડતા નથી. કમનસીબી એ છે કે સારી બાબતોની

તુલનામાં નકારાત્મકતા ઘણી ત્વરાથી પ્રસરે છે અને આખો સમાજ હોતી હૈ ચલતી હૈ અભિગમમાં રચ્યોપચ્યો રહે છે. બાકી સોશિયલ મીડિયા પર ઉત્તમ કોન્ટેન્ટ પણ છે જ. તકલીફ એ છે કે કિશોરો ઇન્સ્ટાગ્રામ કે યુટ્યુબ જોઈને સૂર્યનમસ્કાર કરતાં નહીં શીખે, પણ ગાળાગાળી કરતાં, કોઈને ટ્રોલ કે રોસ્ટ કરતાં જરૂર શીખી જશે.

૧૬ વર્ષ કરતાં નાના નાગરિકો માટે સોશિયલ મીડિયા પ્રતિબંધિત કરીને ઓસ્ટ્રેલિયા આખી દુનિયાની પ્રશંસા પામ્યું છે. ભારતનું વહીવટીતંત્ર, સમાજસુધારકો, ઇન્ફ્લુએન્સર્સ, સેલિબ્રિટીઓ, ધર્મગુરૂઓ ઇત્યાદિ

નકારાત્મક પ્રવૃત્તિઓના રવાડે ચડેલી નવી પેઢીને બચાવવા સોશિયલ મીડિયા સામે લાલ આંખ કરવાની જરૂર

એક ફિલ્મ મેકિંગ મિનિસ્ટર

'વેપારી કહે, આ અમારી માલમત્તા

લઈ લો, પણ જાન રક્ષો. કોઈ રીતે મારો મળી. મીઠાઈની દુકાનો આવી. સસ્તા

'રાજાઓ મનમોજી હતા. વ્યક્તિના એવાં નીલામનાં સ્થળો આવ્યાં. પણ એણે

ગામેગામ આ ફિલ્મના શો યોજો. સાંસદો યોજે, ધારાસભ્યો યોજે, કોર્પોરેટરો યોજે, અધિકારીઓને સોંપી દે. પંચાયતના સભ્યો યોજે, આવતાં પચ્ચીસ કાર્યકર ૪: આ બોલિવુડવાળા આપણી વર્ષમાં થનારી તમામ ચૂંટણીઓના

ટિકિટવાંચ્છુઓ પણ યોજે. આ બધા શોના **કાર્યકર ૧**: આના કરતાં સીધેસીધું જાહેર કરી દો ને કે આપણે હાલ ફિલ્મોત્સવ

યોજી રહ્યા છીએ. **કાર્યકર ૨**: લ્યા સમજ. ઉત્સવો યોજવાનું એ અને માત્ર એ જ સરકારનું કામ છે. આ

ઊઠ્યું. આ વખતે શાંતિના દૂતોએ એક બનાવને ભરતદેવે હસી કાઢ્યો.

ફિલ્મ પ્રદર્શન તો પાર્ટીની સૂચના છે. **કાર્યકર ૩ઃ** આપશું સૂત્ર છે - સરકાર અને સંગઠન એક હૈ તો સેફ હૈ. પૂછો કોઈપણ સરકારી કે પોલીસ અધિકારીને. બિચારા આપણા કરતાં પણ પાર્ટી માટે વધારે પરસેવો પાડે છે. સરકાર પાર્ટીની

રેલીઓ જેમ આ શોનું આયોજન પણ

પરાજિત આત્મા, બાહુબલીના

મદ અપૂર્વ હોય છે. આ મહત્ત્વના છૂટકારો...

સંસારે વિજયગીત ગાયાં, પણ સત્તાનો

સરકારની સૂચના પ્રમાણેની ફિલ્મો બનાવ્યા

अगडम अगडम

બાબા આદમ

કરે ને પછી આપશે પાર્ટી લેવલે એના શો યોજવાના. આ તો આપશે જ સર્જક ને આપણે જ પ્રેક્ષક. આના કરતાં સરકારે જ કાયદેસર ફિલ્મો બનાવવાના ધંધામાં પડી જવું જોઈએ.

પ્રધાનમંડળમાં એક અલાયદું ફિલ્મમેકિંગ ખાતું હશે. જાહેર બાંધકામ પ્રધાનને તગારું ઉપાડવાનો અનુભવ હોવો જોઈએ એવું ક્ચાંય લખ્યું નથી. તો ફિલ્મ મિનિસ્ટરને પણ હોદ્દાની

રુએ સરકારી ડાયરેક્ટર બનાવી દઈશું. કાર્યકર દઃ લ્યા, પછી તો ફિલ્મના કાસ્ટિંગમાં પણ અનામત લાવીશું.

બોલિવુડે સૂચના અનુસાર બનાવેલી ફિલ્મો જોવી તેના કરતાં તો સરકાર જ ફિલ્મો બનાવવા માંડે

કલાકારોમાં પણ તમામ જાતિ, પ્રદેશ, સમુદાય વગેરેની અનામત બેઠકો હશે. ડાયલોગો લખવામાં તો આપણે બોલિવુડના લેખકોના પણ બાપ છીએ જ. કેમેરા સામે

હાવભાવમાં તો આપણું વિશ્વગુરુ લેવલનું પરફોર્મન્સ સાબિત થઈ ચૂક્યું છે.

કાર્યકર ૭ઃ દરેક શો જોયા પછી ફિલ્મ જોયાનું પ્રમાણપત્ર આપવાની યોજના કરીશું . એ પ્રમાણપત્ર ને આધાર સાથે લિંક કરી

દઈશું. આ પ્રમાણપત્ર હશે તેને જ સરકારી યોજનાઓના લાભ મળે તેવું જાહેર કરી દઈશું. એટલે બધા શો હાઉસફૂલ!

કાર્યકર ૮ઃ આ સરકારી ફિલ્મોમાં ગીત કોણ ગાશે ને ડાન્સ કોણ કરશે? આપણે નાચીશું કે રાબેતા મુજબ અધિકારીઓને

આપણી ટ્યૂન પર નચાવીશું તો બહુ મજા નહીં આવે.

કાર્યકર ૯: એની ચિંતા ના કર. સરકારી ફિલ્મોમાં ભક્તિ સંગીત જ હશે. પડદા પર ને ઓડિયન્સમાં પણ બસ બેઠા બેઠા બધાએ ધૂન ઝીલવાની ને તાળી પાડવાની. અત્યારે ચાલે છે એમ જ.

એક કાર્યકર કહે, હીરો શોધવાનું તો ટેન્શન જ નથી. તો લ્યા બોલો, આપણા સુપરસ્ટારોના પણ સુપરસ્ટાર નેતાની જય....

ને બધાએ જયઘોષ ઝીલી લીધો. બિલફલ રાબેતા મુજબ...

આદમનું અડપલું

પાર્લામેન્ટમાં ફિલ્મ શો યોજાય એ ખોટું છે. એનાથી સંસદસભ્યોમાં ખોટો મેસેજ જશે કે બૂમબરાડા, ધમાલ, ગાળાગાળી ને મારામારી સિવાય પણ પ્રજાનું મનોરંજન | કરી શકાય છે.

70 એલિફન્ટ આલ્કોહોલિકના 'ડ્રિન્ક-એન્ડ-ડ્રાઈવ'થી જંગલમાં હાહાકાર

🕉 ગલમાં આલ્કોહોલિક ક્લબ દિવસે દિવસે મોટી થતી જતી હતી. એક તરફ ઉંદર આલ્કોહોલિક તો શરાબના મોટા મોટા કેન ઢીંચી જતો હતો. પપીતા પિયક્કડનો તો શરાબનો મોટો ધંધો હતો. એ હવાઈ માર્ગે બધું સેટ કરીને જંગલમાં ક્ચાંકથી શરાબ પહોંચાડી દેતો હતો. ડોન્કી દારૂડિયો દારુથી એટલો ગંધાતો કે એની નજીક કોઈ જતું નહીં. શકરો શરાબી સોફિસ્ટિકેટેડ ડ્રિન્ક કરતો એટલે બહુ બદનામ થયો ન હતો.

એલિફન્ટ બધામાં આલ્કોહોલિકની તો વાત જ જુદી હતી. એને પીધા પછી જ બહાર નીકળવાની ચાનક ચડતી. તેની પાસે મોટી કાર હતી, જંગલમાં સૌ એ કારને 'મોટા હાથી' કહેતા, કારણ કે એલિફન્ટ આલ્કોહોલિકનો આખો પરિવાર એમાં સવાર થઈને બહાર નીકળતો ત્યારેય એ કાર ઝીંક ઝીલી લેતી. એલિફન્ટ આલ્કોહોલિક દરરોજ રાતે સુંઢમાં ભરી ભરીને ભરચક શરાબ પીએ ને પછી

ડ્રાઈવ કરવા નીકળી પડે. એને રસ્તામાં સામેથી આવતા વાહનો ક્ચારેય બબ્બે દેખાય, ક્ચારેક દેખાય જ નહીં. ક્ચારેક રસ્તો બહુ પહોળો

ટ્રાફિકની વ્યવસ્થા સંભાળતા. આ બંને પાસે વળી જંગલની સુરક્ષા અને વહીવટી જવાબદારી પણ હતી એટલે કોન્ટ્રાક્ટ પર સહાયકોની ભરતી કરીને કામ ચલાવતા. એમાંનો સૌથી કાબેલ સહાયક હતો ચતુરકુમાર શિયાળ. ૧૧ માસના કરારથી કામ કરતા ચતુરકુમારને લાગતું કે બધું મારાથી જ થાય છે. દિવસે એ હાહાકાર મચાવી દેતો. જંગલવાસીઓ પાસેથી લાઈસન્સ, પીયુસી, વીમા પોલિસી તપાસતો. હેલમેટ ન પહેર્યું હોય તો તુરંત

आपनां तो અઢાર વાંકાં

અષ્ટાવક

દંડ વસૂલતો. એક ડોક્યુમેન્ટ હાજર ન હોય તો દંડ ભરવા માટે છેક જંગલની દૂરની સરકારી કચેરીએ ચાલતા મોકલતો. આ જ ચતુરકુમાર શિયાળ અમુક ભાંગફ્રોડિયાઓને દિવસે તો શું, મધરાતેય

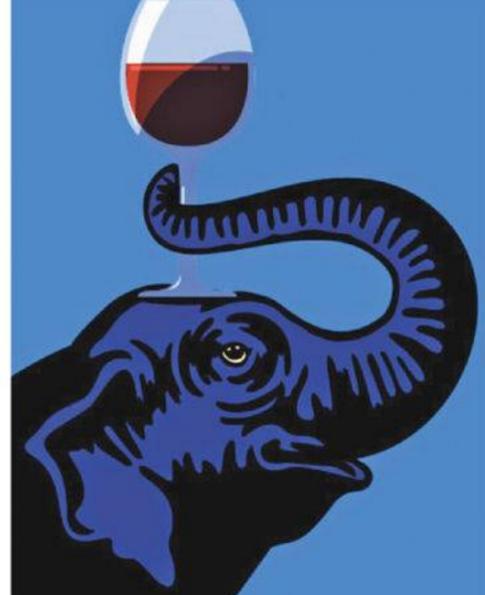
વાહન ચાલકો ક્ચારેક ડરીને બાજુમાં ખસી જતા. ક્ચારેય નાનો-મોર્ટો ધક્કો લાગી ગયો હોય તો પણ સમસમીને ઉભા રહી જતા. કોઈ હિંમત કરીને ચતુરકુમાર

શિયાળ પાસે જાય તો ચતુર સીધો એની જ જડતી લઈ લેતો : 'ક્યાં ગયો હતો? અત્યારે છેક ક્ચાંથી આવે છે? કામ વગર બહાર કેમ નીકળ્યો હતો? લાઈસન્સ સાથે રાખ્યું છે? પીયુસી કેમ રાખતો

આવા અંધાધૂંધ સવાલોનો સામનો કર્યા પછીય એકાદ ટ્રાફિક નિયમના ભંગ બદલ દંડ તો ભરવો

મહારાજા સિંહના યુવા કાર્યકરોમાં સ્થાન જંગલમાં ડ્રિન્ક્સ-એન્ડ-ડ્રાઈવનો જોખમી ટ્રેન્ડ બની ગયો.

ટ્રાફિકના અધિકારીઓ દિવસે અદ્લ એવું જ એલિફન્ટ આલ્કોહોલિક માટે હતું. એ શરાબ ઢીંચીને સામાન્ય જંગલવાસીઓને નિયમોનો મધરાતે રમરમાટ નીકળતો. જંગલના હવાલો આપીને ત્રાસ આપતા. રાતે કાચા-પાકા બધા રસ્તા પર બેફામ કાર ડ્રિન્ક્સ-એન્ડ-ડ્રાઈવનો તમાશો જોતા. ચલાવતો. એની નજીકથી પસાર થતાં એમને પણ આ રમતમાં જાણે રસ પડવા

જ પડતો એટલે ધીમે ધીમે

જંગલના ટ્રાફિક અધિકારીઓ ભારે કડકાઈથી કામ લેતા હતા, પરંતુ એલિફન્ટ આલ્કોહોલિક પાસે એમની કડકાઈ ચાલતી ન હતી. એ ભલભલાને ધક્કે ચડાવ્યા પછીય જામીન પર છૂટી જતો હતો

બબ્બન બિલાડો અને મગર માથાભારે છેક ઉપર સુધી હતી અને તે વળી બીજા શોખીનોમાં હિંમત આવી. પરકારફેરવીદીધી.સોશિયલમિડીયામાં વખતે કાળજી રાખો!'

દેખાય, ક્ચારેક રસ્તો સાંકળો થતો લાગે. જવા દેતો. વાંદરા સમાજના યુવાનેતા જંગલવાસીઓએ ફરિયાદ કરવાનું જબંધ માંડ્યો હતો કે હવે એલિફન્ટ જંગલવાસીઓએ ડ્રિન્ક્સ-એન્ડ-ડ્રાઈવ આવી ચિત્તભ્રમની દશામાં દરરોજ ડ્રાઈવ બબલુ બંદરનો મધરાતે જંગલમાં ત્રાસ કરી દીધું. એમાં એલિફન્ટ આલ્કોહોલિક અને તેના જેવા બીજા મુદ્દે કાર્યવાહીની માગણી કરી એટલે કરવા નીકળતા એલિફન્ટને કોઈ જ હતો. એ એના દોસ્તો સાથે કાર અને આલ્કોહોલિકને ફાવતું મળી ગયું. શરાબીઓ કોને ધક્કે ચડાવશે? અનેક દ્રાફિક વિભાગે કાર્યવાહી કરવા ટ્રાફિક અધિકારીઓ રોકતા નહીં. બાઈકની રેસ લગાવતો, પણ ટ્રાફિક પહેલાં તો એ સપ્તાહમાં બે-ચાર વખત જંગલવાસીઓ હિટ-એન્ડ-રનનો શિકાર વિચાર્યું. બહુ વિચારણાને અંતે ટ્રાફિક આમેય જંગલમાં ટ્રાફિક અધિકારીઓમાં કાર્યવાહીની હિંમત ન નીકળતો. પછી દરરોજ ડ્રિન્ક્સ બાદ બન્યા. સસલાઓનું ટોળું કામથી બહાર અધિકારીઓએ જંગલમાં ઠેર-ઠેર બોર્ડ અધિકારીઓની પદ્ધતિ અકળ હતી. હતી, કારણ કે બબલુ બંદરની પહોંચ ડ્રાઈવ માટે નીકળી પડતો. એનું જોઈને ગયું હતું તો એલિફન્ટ ઑલ્કોહોલિકે બધા માર્યા : 'દારુ પીને વાહન ચલાવતી

આલ્કોહોલિક સામે કાર્યવાહીની માગણી ઉઠી. ચતુરકુમાર શિયાળને તપાસ પછી અહેવાલ આપ્યો કે એલિફન્ટ આલ્કોહોલિક ઓવરસ્પીડિંગ કરતો હતો, પરંતુ શરાબ પીધો હોય એવા પુરાવા મળ્યા નહીં. એલિફન્ટ સામે ઓવરસ્પીડનો કેસ થયો પણ થોડા દિવસ પછી વાત ભૂલાઈ ગઈ.

આવા ઘણા કિસ્સા બન્યા છતાં એલિફન્ટ આલ્કોહોલિક સહિતના શરાબીઓમાં દારુ પીને ડ્રાઈવનો ક્રેઝ ઘટ્યો નહીં. એક વખત બિલાડાના ટોળા પર એલિફન્ટની કાર ફરી વળી. એ પછી ટ્રાફિક અધિકારી બબ્બન બિલાડો સફાળો જાગ્યો. તેણે હુકમ કર્યો : 'મારા સમાજ પર કાર ફેરવનારા એલિફન્ટની ધરપકડ કરો!'

ધરપકડ થઈ. પૂછપરછ થઈ. બીજા દિવસે તો એલિફન્ટ આલ્કોહોલિક જામીન મેળવીને મુક્ત થઈ ગયો. દિવસો પછી કોઈએ જાણકારી મેળવી કે એલિફન્ટના પિતા કોઈ મોટા મંદિરમાં મુખ્ય હાથી હોવાથી તેમની

ઉપર સુધી પહોંચ છે. મીડિયામાં સોશિયલ